

Hallituksen esitys eduskunnalle Oikeuspalveluvirastosta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 30/2023 vp)

Lakivaliokunta 24.10.2023

Tavoitteet

- Tavoitteena on selkiyttää oikeusministeriön tehtäviä ja järjestää hallinnolliset palvelut niin, että ne tukevat aiempaa paremmin oikeusavun, talous- ja velkaneuvonnan toimintaa.
- Esityksen taustalla on valtionhallinnon yleiset linjaukset valtion hallinnon kehittämiseksi
 - Ministeriöissä hoidetaan valtioneuvostoon liittyvät tehtävät: säädösvalmistelu ja strateginen johtaminen
 - Pyrkimys valtakunnallisiin virastoihin

Esityksen keskeinen sisältö 1/2

- Nykytila

- Oikeusavun, talous- ja velkaneuvonnan sekä yleisen edunvalvonnan palvelut järjestää kuusi valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiiriä
- Asiakaspalvelu tuotetaan piirien oikeusaputoimistoissa ja edunvalvontatoimistoissa
- Toimistoja on 3-4 kpl/piiri, yhteensä 22 oikeusaputoimistoa ja 22 edunvalvontatoimistoa sekä Ahvenanmaalla oikeusapu- ja edunvalvontatoimisto
- Tuki- ja hallintopalveluja varten piireissä on hallintohenkilökuntaa
- Edunvalvontaa tuottaa lisäksi 16 ostopalveluntuottajaa
- Oikeusministeriössä hoidetaan piirien keskushallintoviranomaisen tehtävät

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

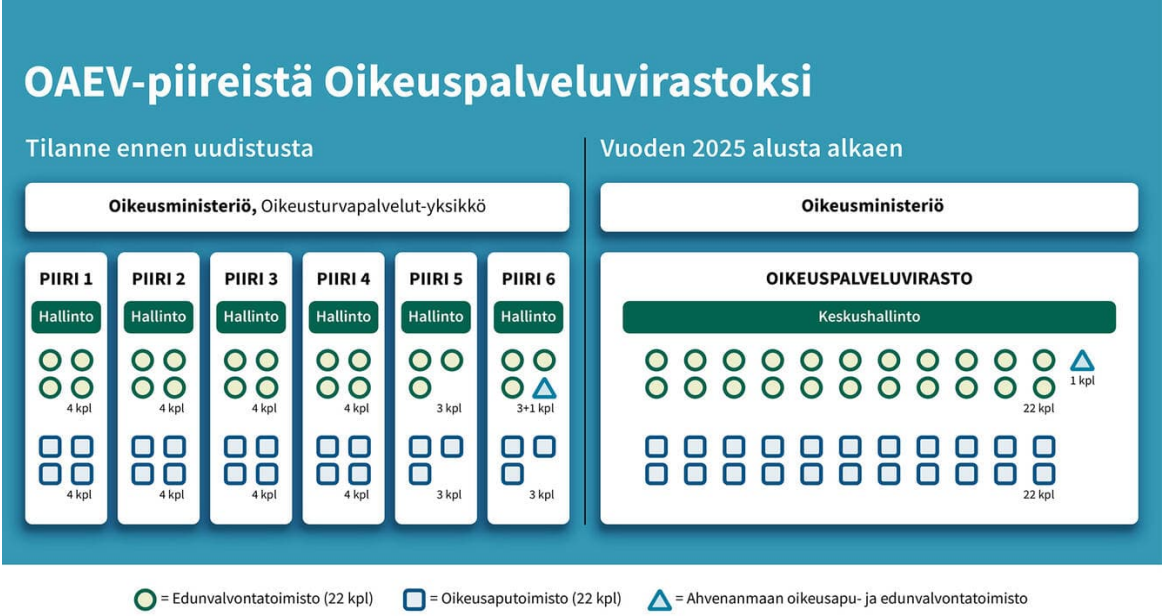
Esityksen keskeinen sisältö 2/2

- Esitys

- Perustetaan uusi valtakunnallinen Oikeuspalveluvirasto
- Kuusi valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiiriä lakkaavat ja niiden tehtävät siirtyvät uudelle virastolle
- Oikeusaputoimistojen ja edunvalvontatoimistojen rakenteeseen ja tehtäviin ei säädösmuutosehdotuksia
- Oikeusministeriössä hoidetut keskushallintoviranomaisen tehtävät siirretään virastolle

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Nykytila ja ehdotettu muutos kuvana

Vaikutukset 1/2

- Asiakkaat
 - Asiakkaisiin ei välittömiä vaikutuksia
 - Vaikutukset välillisiä ja toteutuvat pitkällä tähtäimellä
 - Yhtenäisemmät ja tasapuolisemmat palvelut eri puolilla maata
 - Kielelliset oikeudet vähäisessä määrin paranevat
- Henkilöstö
 - Oikeusaputoimistojen ja edunvalvontatoimistojen henkilöstön asemaan ei muutosta
 - Piirien hallinnollisten yksiköiden ja oikeusministeriössä keskushallintoviranomaisen tehtäviä hoitaville henkilöille merkittäviä vaikutuksia
 - Siirtyvät virkamieslainsäädännön mukaisesti Oikeuspalveluviraston keskushallintoon
 - Tehtäväkuvat kuvut muuttuvat

Vaikutukset 2/2

- Viranomaiset
 - Oikeusministeriön tehtävät selkiytyisivät nykyisestä
 - Sidosryhmistä vaikutusta eniten Digi- ja väestötietovirastoon, joka valvoo yleisiä edunvalvoja
- Taloudelliset vaikutukset
 - Lisää valtion vuotuisia menoja vuodesta 2025 alkaen n 1,8 miljoonaa euroa
 - Kertaluontoisia menoja vuodelle 2024 oikeusministeriön hallinnonalalle 885 000 € ja valtiovarainministeriön hallinnonalalle 110 000 € sekä vuodelle 2024 oikeusministeriön hallinnonalalle noin 130 000 €
 - Menot katetaan talousarvion ja kehyksen puitteissa

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Voimaantulo

- Tarkoitus on, että lait tulisivat voimaan 1.1.2025
- Oikeusministeriö on asettanut hankkeen viraston käynnistämistä varten
- Pääjohtaja ja muut välttämättömät avainhenkilöt on tarkoitus rekrytoida lain vahvistamisen jälkeen vuoden 2024 aikana

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET